

Jedlik Ányos

1800. Január 11. – 1895. December. 13

Születési idő, hely: 1800. Január 11, Szímő, Magyar Királyság
Halálozási idő, hely: 1895. December 13, Győr, Magyar Királyság
Állampolgárság: Magyar
Nemzetiség: Magyar
Etnikum: Magyar
Foglalkozásai: feltaláló, mérnök, fizikus
Amiért ismerjük: Dinamó

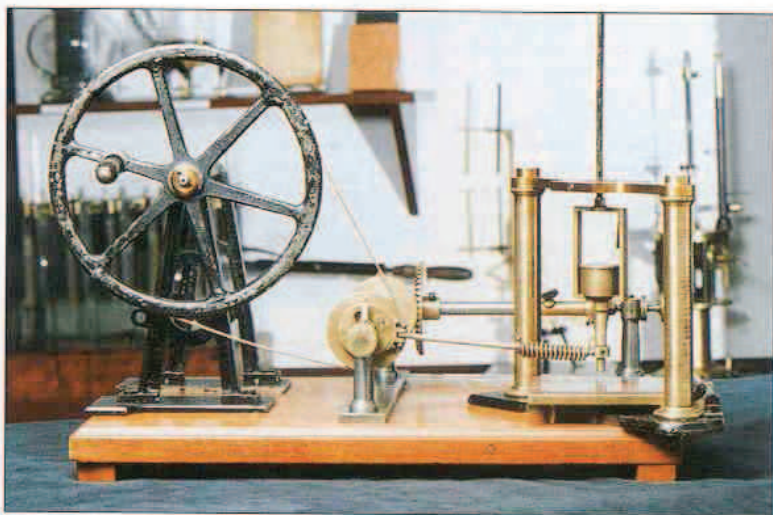
Jedlik Ányos feltaláló, mérnök, fizikus, római katolikus pap, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, és több könyv szerzője. A Dinamó és a Villanymotor feltalálója, atyja.

Élete:

Szimőn született, a volt Magyar Királyságban. Magyar és szlovák nemzetiségű. Mindkettő nemzet besorolja őt a saját feltalálói közé.

Jedlik oktatását kezdték el tanítani a középiskoláknál Nagyszombatban és Pozsonyban. 1817-ben bencés rendbe lépett és folytatta tanulmányait. Később előadásokat tartott bencésrendi iskolákban 1839-ben, aztán 40 évig a Budapesti Tudományegyetem fizika-mechanika osztály tagja. Csak kis idő kellett hogy kiderüljön, hogy munkássága fontos szerepet játszott a felnövő fizikus generációkban.

1845-ben kezdett el latin nyelvet tanítani a diákjainak. Közvetlenül a tankönyvét is figyelembe vették, mint magyar szókincs alapjai, mint fizika. 1848-ban a bölcsészkar vezetőjévé vált, és 1863-tól az Egyetem igazgatója. 1858-tól megfelelő tagja volt a Magyar Tudományos Akadémiának és 1873 tiszteletbeli tag lett. Jedlik Ányos számítástechnikai szempontból talán legértékesebb alkotása egy olyan mechanikus rajzoló szerkezet volt, amellyel pontos rajzokat tudtak készíteni.

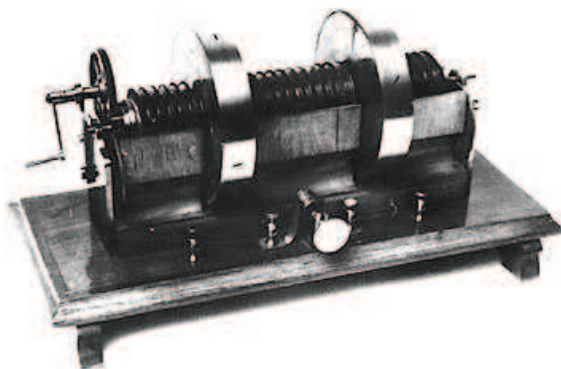
Két merőleges rezgést összeadó gép – Zwei, senkrechte Schwingungen addierende Maschinen – Two perpendicular oscillator series apparatuses

Két merőleges rezgést összeadó gép

Megelőzte a kortársait a tudományos munkájában, de nem beszélt a fontos feltalálásáról, a dinamóról, 1856-ig, aztán 1861-ban ezt egy írásban említett egy listájában az egyetemből. Jedlik Ányos számítástechnikai szempontból talán legértékesebb alkotása egy olyan mechanikus rajzoló szerkezet volt, amellyel pontos rajzokat tudtak készíteni.

1827-ban elkezdett kísérletezni elektromágneses forgató eszközökkel, amelyet elektromágneses ön-forgónak nevezett. Ebben a prototípusban mindkettő, azaz az állandó és a forgó rész elektromágneses volt. 1873-ban a Wien-ben, a Világ Vásárán bemutatta a saját elektromos vezetőjét.

Nyugdíjba vonulása után folytatta munkáját és a további éveit elkülönítésben a Győri kolostornál töltötte, a Magyar Királyságban ahol meg is halt.

A dinamó (1861)